

Анализа коруптивних ризика у прописима ЈЛС

Одлука о прибављању, располагању и управљању непокретности у јавној својини ("Сл. лист града Ниша", бр. 80/2021, 85/2021 и 85/2022)

Члан 1.

Овом **одлуком уређује се надлежност** у поступку прибављања, располагања и управљања стварима у јавној својини Града Ниша (у даљем тексту: Град), утврђују зоне и почетни износ закупнине за пословни простор, као и надлежност и поступак за одобравање радова и признавање трошкова изведених радова инвестиционог одржавања на закупљеним непокретним стварима.

О прибављању, располагању и управљању стварима у јавној својини Града, **под условима прописаним законом одлучује орган Града** одређен **у складу са законом**, статутом Града и овом одлуком.

Примедба: *Став 1 детаљно прописује шта је предмет уређења ове Одлуке, односно која питања се регулишу њеним одредбама. Недостатак одредбе се огледа у томе што прописује овлашћење - "уређује" које далеко превазилази значај и обим овлашћења прописаног чланом 27 ст. 11 Закона о јавној својини које гласи "може ближе уредити". С друге стране, недостатак одредбе се огледа и у томе што овлашћење које прописује обухвата већи број питања која уређује – нпр. надлежност органа.*

Став 2 набраја који прописи се примењују на прибављање, располагање и управљање стварима. Недостатак одредбе се огледа у двострукој употреби мањкаве упућујуће норме. Прва је она која у погледу услова под којима се ствари прибављају, располаже или управља упућује употребом недовољно прецизног израза "под условима прописаним законом". Осим тога, одредба у погледу тога ко је надлежни орган за то поново употребљава непрецизан израз "у складу са законом" због чега ни у једном од ова два случаја није могуће идентификовати пропис који уређује та питања.

Препоруке: *Предмет регулисања ове одлуке прецизирати и усагласити са одредбом члана 27 ст. 11 Закона о јавној својини. Прописати одговарајуће упућујуће одредбе*

Фактори ризика: *Сукобљене одредбе, Мањкава одредба о упућивању и Непостојање субјекта на кога се одредба односи*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 3.

Службене зграде и пословне просторије у смислу Закона и ове одлуке су: зграде, делови зграда и просторије изграђене, купљене, и на други начин прибављене у својину Града.

Распоред службених зграда у јавној својини Града Ниша врши Градоначелник Града Ниша (у даљем тексту: Градоначелник).

Пословне просторије се **по правилу** дају у закуп, односно на коришћење.

Примедба: *Став 2 изричито овлашћује градоначелника да врши распоред службених зграда. Одредба употребљава нејасну и непрецизну формулацију "распоред службених зграда" иако је очигледно да је реч о додељивању службених зграда различитим органима за потребе вршење њиховог посла или распоређивање органа по службеним зградама. Осим тога, одредбе не говори ништа о томе да ли је за доношење одлуке градоначелника неопходно да постоји одговарајући предлог и чији. Тим пре што одредба уопште не прописује, ни примера ради, било какав критеријум кога би градоначелник морао или требао да се придржава нпр. у складу са потребама органа, према њиховој делатности или броју запослених и сл. На основу одредбе би могло да се закључи да је одлука о томе препуштена слободној и најширој могућој дискреционој оцени градоначелника, односно да је овлашћење без било каквих ограничења.*

Ставом 3 прописано је да се пословне просторије дају у закуп или на коришћење. Недостатак одредбе се огледа у непотребној употреби израза "по правилу". Да није употребљен тај израз било би недвосмислено да је правило да се пословни простор даје у закуп или на коришћење. Услед употребе тог недефинисаног израза чија је сврха, претпоставка је, била да нагласи да је реч о правилу, на основу тумачења се може доћи до закључка да то правило и није баш правило у правом смислу речи већ да његова примена зависи од оцене и одлуке онога ко одредбу примењује, односно да су могући изузеци.

Препоруке: *Потпуно и прецизно уредити распоређивање пословних просторија, укључујући критеријуме за распоређивање. Прецизирати правило да се пословни простор даје у закуп или на коришћење*

Фактори ризика: *Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Правна празнина и Употреба недефинисаних појмова*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 5.

Непокретности за репрезентативне потребе Града, у смислу Закона и ове одлуке јесу резиденције, гостинске виле и друге непокретности за потребе репрезентације Града.

Непокретности за репрезентативне потребе Града Ниша, уређују се посебним актом Скупштине града.

О располагању непокретностима за репрезентативне потребе Града, одлучује Градоначелник.

Примедба: *Став 3 уређује располагање непокретностима за репрезентативне потребе. Одредба не говори ништа о томе да ли је за доношење одлуке градоначелника неопходно да постоји одговарајући предлог и чији. Тим пре што одредба уопште не прописује, ни примера ради, било какав критеријум кога би градоначелник морао или требао да се придржава нпр. у складу са потребама органа, према њиховој делатности или броју запослених и сл. На основу одредбе*

би могло да се закључи да је одлука о томе препуштена слободној и најширој могућој дискреционој оцени градоначелника, односно да је овлашћење без било каквих ограничења.

Препоруке: *Потпуно и прецизно уредити критеријуме за располагање непокретностима за репрезентативне потребе. Прописати обавезу да се одлука доноси на основу писменог и образложеног предлога.*

Фактори ризика: *Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Правна празнина*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 6.

Превозна средства у јавној својини Града у смислу Закона и ове Одлуке јесу: моторна возила и друга средства која служе за потребе Града и запослених у њему.

Опремом и потрошним материјалом у јавној својини Града у смислу Закона и ове Одлуке сматрају се: рачунарски системи, биротехничка опрема, средства веза, лабораторијска опрема, канцеларијски намештај и други предмети за рад органа и служби Града.

Начин коришћења превозних средстава, опреме и потрошног материјала, уређује Скупштина Града посебним актом.

Примедба: *Став 3 уређује располагање превозним средствима, опремом и потрошним материјалом. Одредба не говори ништа о томе да ли је за доношење одлуке Скупштине неопходно да постоји одговарајући предлог и чији. Тим пре што одредба уопште не прописује, ни примера ради, било какав критеријум кога би Скупштина требала или морала да се придржава нпр. у складу са потребама органа, према њиховој делатности или броју запослених и сл. На основу одредбе би могло да се закључи да је одлука о томе препуштена слободној и најширој могућој дискреционој оцени одборника, односно да је овлашћење без било каквих ограничења. Недостатак одредбе се састоји и у томе што одредба не прецизира нити садржи упућујућу норму о томе на који начин Скупштина одлучује (тајним или јавним гласањем, једногласно или већином и којом) о тим питањима.*

Препоруке: *Потпуно и прецизно уредити коришћење превозних средстава, опреме и потрошног материјала, укључујући и критеријуме за коришћење. Прописати обавезу да се одлука доноси на основу писменог и образложеног предлога.*

Фактори ризика: *Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Правна празнина*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 10.

Органи и службе Града у обавези су да прибављају средства у јавну својину Града као и да располажу и управљају овим средствима **у складу са законом, подзаконским актима** и овом одлуком.

Градска управа за имовину и одрживи развој, припрема акта за органе Града о прибављању и располагању непокретним стварима у јавној својини Града.

Градска управа за имовину и одрживи развој и Градска управа за грађевинарство, свака у оквиру свог делокруга рада утврђеног актом о организацији градских управа Града Ниша, припрема акте за органе Града о прибављању и располагању покретним стварима у јавној својини Града, осим новца и хартија од вредности.

Примедба: *Став 1 набраја правне прописе којима је регулисано прибављање, управљање и располагање јавном својином. Недостатак одредбе се огледа у двострукој употреби мањкаве упућујуће норме. Прва је она која у погледу прибављања, располагања или управљања упућује на сходну примену прописа кога није могуће идентификовати због употребе недовољно прецизног израза "у складу са законом". Осим тога, одредба упућује и на неименоване прописе употребом непрецизног израза "подзаконским актима" због чега ни у овом случају није могуће идентификовати о ком пропису се ради.*

Став 3 прописује ко су надлежне организационе јединице за припремање аката о прибављању и располагању. Недостатак одредбе се огледа у начину на који је прописана надлежност органа. Иако употребљава глагол у једнини "припрема" одредба наводи два органа тј. две организационе јединице градске управе тако што њихова овлашћења прописује алтернативно, употребом везника "и", на основу које није могуће поуздано да се закључи да ли је реч о заједничким и усаглашеним активностима или појединачним, одвојеним и посебним активностима.

Препоруке: *Прецизирати надлежности органа за припремање аката. Правилно прописати упућујућу одредбу*

Фактори ризика: *Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације, Мањкава одредба о упућивању, Преклапање надлежности и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 11.

Непокретним стварима у јавној својини Града управља Градска управа за имовину и одрживи развој.

У управљању непокретним стварима, Градска управа за имовину и одрживи развој:

1. води евиденцију: службених зграда, пословних просторија, стамбених зграда и станова, непокретности за репрезентативне потребе, гаража и гаражних места;
2. води евиденцију о закљученим уговорима о закупу, односно коришћењу непокретних ствари;

3. предузима мере за испуњење уговорних обавеза;
4. извршава законске и уговорне обавезе у вези са непокретним стварима;
5. доставља Градској управи за финансије податке о закљученим уговорима о закупу, односно коришћењу непокретних ствари, а у вези послова фактурисања, рефактурисања и наплате закупнине и комуналних трошкова;
6. обнавља непокретне ствари Града;
7. **обавља и друге послове у складу са законом и подзаконским актима.**

Примедба: Став 2 тачка 7 садржи тзв. каучук норму којом дефинише које још послове, поред таксативно набројаних, Градска управа може да обавља. Недостатак одредбе се огледа у двострукој употреби мањкаве упућујуће норме. Прва је она која упућује употребом недовољно прецизног израза "у складу са законом". Осим тога, одредба упућује и на неименоване прописе употребом непрецизног израза "подзаконским актима" због чега ни у једном од ова два случаја није могуће идентификовати о ком пропису се ради.

Препоруке: Правилно прописати упућујуће одредбе

Фактори ризика: Мањкава одредба о упућивању

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 17.

Покретним стварима у јавној својини Града, осим новцем и хартијама од вредности, **управљају Градска управа за имовину и одрживи развој и Градска управа за грађевинарство, свака у оквиру свог делокруга рада** утврђеног актом о организацији градских управа Града Ниша.

У **управљању покретним стварима, Градска управа за имовину и одрживи развој и Градска управа за грађевинарство**, свака посебно за покретне ствари из свог делокруга рада:

1. води евиденцију покретних ствари;
2. води евиденцију о закљученим уговорима у вези са покретним стварима;
3. предузима мере за испуњење уговорних обавеза
4. извршава законске и уговорне обавезе у вези са покретним стварима
5. обнавља покретне ствари Града и
6. обавља **и друге послове у складу са законом и подзаконским актима.**

Примедба: Став 1 прописује ко су надлежне организационе јединице за управљање покретним стварима у јавној својини. Први недостатак одредбе се огледа у начину на који је прописана надлежност органа. Одредба употребљава глагол у множини "управљају" што сугерише да две организационе јединице Градске управе треба заједно и усаглашено да управљају. Поред тога

што је нејасно на који начин ће оне успоставити и остварити заједнички рад поставља се питање оправданости тако подељених надлежности. Последица може бити успостављање позитивног (када обе јединице мисле да су искључиво надлежне) као и негативног сукоба надлежности (када ниједан од њих себе не сматра надлежном). Тим пре што се не може са сигурношћу закључити, у недостатку упућујуће одредбе која би боље објаснила дилему, зашто и како би организациона јединица надлежна за грађевинарство била надлежна за покретне ствари.

Став 2 тачка 7 садржи тзв. каучук норму којом дефинише које још послове, поред таксативно набројаних, надлежне организационе јединице Градске управе могу да обављају. Недостатак одредбе се огледа у двострукој употреби мањкаве упућујуће норме. Прва је она која упућује употребом недовољно прецизног израза "у складу са законом". Осим тога, одредба упућује и на неименоване прописе употребом непрецизног израза "подзаконским актима" због чега ни у једном од ова два случаја није могуће идентификовати о ком пропису се ради.

Препоруке: Прецизирати надлежности органа за припремање аката. Правилно прописати упућујуће одредбе

Фактори ризика: Мањкава одредба о упућивању, Преклапање надлежности и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 18.

О прибављању непокретних ствари у јавну својину Града, односно о отуђењу непокретних ствари из јавне својине Града, **одлучује Скупштина града.**

Поступак прибављања, односно отуђења непокретних ствари из јавне својине Града, **на предлог надлежних градских управа, покреће Градоначелник.**

Иницијативу надлежним градским управама, могу да поднесу јавна комунална и друга јавна предузећа, установе, организације и јавне агенције, односно друштва капитала чији је оснивач Град, у зависности од непокретности која се прибавља у јавну својину Града.

О прибављању покретних ствари у јавну својину Града, односно о отуђењу покретних ствари из јавне својине Града, одлучује Градоначелник.

Примедба: Ставом 1 овог члана предвиђено је да се непокретне ствари прибављају у јавну својину одлуком Скупштине. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује да ли је пре тога неопходно да постоји одговарајући предлог одлуке и ко је надлежан да га припреми. Недостатак се огледа и у пропуштању да се прецизно пропише на који начин Скупштина одлучује о томе тј. јавним или тајним гласањем, једногласно или одговарајућом већином и којом.

Став 2 предвиђа да поступак прибављања покреће градоначелник. На основу одредбе није могуће са сигурношћу закључити на који начин градоначелник чини тј. да ли је неопходно да донесе одговарајућу одлуку, у писменој форми са образложењем или не. Мањкавост одредбе се састоји

у томе што не прописује ко припрема предлог одлуке јер одредба помиње само предлог градских управа за покретање поступка али не и предлог одлуке. Осим тога, одредба не прецизира да предлог за покретање поступка мора бити у писаној форми и образложен. Тим пре што недостају критеријуми или услови који треба да буду испуњени да би поступак морао или могао да се покрене нпр. да постоји слободан пословни простор који је неопходан граду. То за последицу има да је доношење одлуке о покретању поступка препуштено слободној и дискреционој оцени градских управа и градоначелника, у складу са њиховим потребама и интересима, као и потребама и интересима њима блиских лица, који могу бити супротни јавним интересима.

Став 3 таксативно набраја ко све може поднети иницијативу за отуђење. На основу дикције би могло да се закључи да се на основу сваке иницијативе, независно да ли је основана или не, покрене поступак јер одредба ништа не говори о овлашћењу Градске управе и Градоначелника да не прихвате наведене иницијативе.

Став 4 уређује прибављање покретних ствари. Први недостатак се огледа у томе због чега постоји подељена надлежност када је реч о прибављању јер је, за разлику од непокретности, за прибављање покретних ствари надлежан градоначелник. Евентуална разлика у вредности ствари не би могла да оправда такав приступ јер нпр. прибављање већег броја покретних ствари може захтевати финансијска средства као једна непокретност. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује да ли је пре тога неопходно да постоји одговарајући предлог одлуке и ко је надлежан да га припреми. На основу одредбе није могуће са сигурношћу закључити на који начин градоначелник чини тј. да ли је неопходно да донесе одговарајућу одлуку, у писменој форми са образложењем или не. То за последицу има да је доношење одлуке о прибављању покретних ствари препуштено слободној и дискреционој оцени градоначелника, у складу са његовим потребама и интересима, као и потребама и интересима њему блиских лица, који могу бити супротни јавним интересима.

Препоруке: *Прецизно и потпуно прописати критеријуме за прибављање покретних и непокретних ствари. Прецизирати надлежности органа за прибављање. Прописати начин одлучивања Скупштине.*

Фактори ризика: *Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Правна празнина и Нејасан управни поступак*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 19.

Ствари које користе органи Града прибављају се у јавну својину Града, односно отуђују се из јавне својине Града јавним надметањем, прикупљањем писаних понуда и непосредном погодбом, у складу са Законом и Уредбом.

Одлуку о избору најповољнијег понуђача након спроведеног поступка јавног надметања, односно прикупљања писаних понуда доноси Скупштина Града.

Одлуку о прибављању непокретности у јавну својину, односно отуђењу непокретности из јавне својине Града, **након спроведеног поступка непосредне погодбе доноси Скупштина Града.**

Примедба: *Ставом 2 прописано је овлашћење Скупштине да донесе одлуку о избору најбољег понуђача. Прва мањкавост одредбе се огледа у пропуштању да се прецизира на који начин Скупштина доноси ту одлуку тј. јавним или тајним гласањем, једногласно или одређеном већином и којом. Осим тога, одредба не прецизира рок у коме је Скупштина дужна да изврши своју дужности.*

Исти недостаци присутни су и у ставу 2 који Скупштину овлашћује да донесе одлуку о прибављање, односно отуђењу непокретности.

Препоруке: *Прецизирати начин одлучивања Скупштине и рок у коме је дужна да донесе одлуке.*

Фактори ризика: *Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Правна празнина и Непостојање конкретног рока*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 20.

На захтев државних органа и организација односно органа и организација локалне самоуправе, **правних лица и других организација, простор у службеним зградама, односно службени простор (сале), може се дати на повремено коришћење** за одржавање састанака, промоција и манифестација од општег друштвеног значаја, најдуже 30 дана у току године по подносиоцу захтева.

Службени простор се не може дати на повремено коришћење у нерадне дане, односно у време које није радно време органа Града, осим у време трајања предизборних активности ради промоције учесника у изборним процесима.

Штету насталу на опреми и у службеном простору за време повременог коришћења истог, сноси лице коме је простор дат на повремено коришћење.

На захтев правних лица, предузетника и других органа и организација, летње позорнице и сале у објекту у ул. Орловића Павла бр. 28а се **могу дати на повремено коришћење, са накнадом**, за одржавање концерата, промоција, других манифестација и сл., најдуже 30 дана у току године, по подносиоцу захтева.

Евентуалну штету насталу на летњој позорници и у салама у објекту у ул. Орловића Павла бр. 28а, за време коришћење, сноси лице коме је простор дат на повремено коришћење.

Примедба: *Став 1 предвиђа могућност да се простор може дати на повремено коришћење на захтев тачно набројаних правних субјеката. Недостатак се огледа у употреби непрецизног израза "може се" што сугерише да је одлука да ли ће се заиста простор и дати или не препуштена слободној и широко прописаној дискреционој одлуци онога ко одредбу примењује. То*

за последицу може да има да се одређеним правним субјектима простор да док се неким другима то не омогућава.

Исти недостатак садржи и став 4 који уређује давања на повремено коришћење уз накнаду.

Препоруке: Потпуно и прецизно уредити критеријуме за давање простора на повремено коришћење.

Фактори ризика: Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 21.

О давању службеног простора (сале) на повремено коришћење решењем одлучује Градска управа за органе Града и грађанска стања.

Уговор о давању на повремено коришћење службеног простора закључује начелник Градске управе за органе Града и грађанска стања.

Изузетно од става 1. овог члана, о повременом коришћењу сала у објекту у ул. Николе Пашића бр. 24, **одлучује Секретаријат за послове управе и грађанска стања, по добијању информације од секретара Скупштине Града о заузетости сала.**

О давању летњих позорница и сала у објекту у ул. Орловића Павла бр. 28а на повремено коришћење, **решењем одлучује и уговор закључује Градоначелник**, у складу са Законом, Уредбом и овом Одлуком.

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење Градске управе да донесе решење о давању простора на повремено коришћење. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује да ли је пре тога неопходно да постоји одговарајући предлог одлуке и ко је надлежан да га припреми. Недостатак се огледа и у пропуштању да се прецизно пропише у ком тренутку је Градска управа дужна да донесе решење о давању на повремено коришћење.

Исти недостатак присутан је и у ставу 2 који предвиђа овлашћење начелника градске управе да закључи уговор јер одредба не прецизира у ком року је он дужан да закључи наведени уговор. Осим тога, одредба је пропустила да нагласи да се уговор закључује на основу решења Градске управе. На основу садашње формулације може да се закључи да између уговора и решења не постоји узрочно последична веза.

Став 3 предвиђа изузетак од правила да решење о давању на повремено коришћење доноси Градска управа тако што овлашћује Секретаријат одлучује о давању летње позорнице и одређених сала на посебној локацији. Први недостатак се огледа у томе што није јасно због чега постоји подељена надлежност о давању на повремено коришћење. Евантуална разлика која се захтева у брзини рада тј. времену реаговања не би требала да је толика да оправдава подељену надлежност. Осим тога, одредба не прецизира у ком року након што добије информације о заузетости сала од секретара Скупштине Секретаријат треба или мора да одлучи о томе.

Исти недостатак је присутан у ставу 4 који овлашћује градоначелника да донесе одлуку о давању на повремено коришћење друге летње позорнице и других сала на другој локацији. С напоменом да за разлику од става 3 који то не предвиђа, став 4 прописује обавезу градоначелника, без прецизирања рока за њено извршење, да закључи уговор о давању на повремено коришћење.

Препоруке: *Прецизно и потпуно прописати давање на повремено коришћење, нарочито у погледу рокова за одлучивање.*

Фактори ризика: *Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Правна празнина и Непостојање конкретног рока*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 24.

О давању непокретних ствари у јавној својини Града на коришћење, односно одузимању права коришћења, **на предлог Градске управе за имовину и одрживи развој, решењем одлучује Градоначелник у складу са законом** и овом одлуком.

Решење којим се непокретне ствари дају на коришћење садржи назив, пословно седиште правног лица коме се непокретне ствари дају на коришћење, адресу, зону и површину непокретних ствари, одредбу да се непокретне ствари дају на коришћење уз обавезу плаћања комуналних трошкова, рок за закључење уговора о давању непокретних ствари на коришћење и друге потребне елементе.

Решење Градоначелника је коначно.

Примедба: *Ставом 1 овог члана предвиђено је да одлуку о давању и одузимању ствари на коришћење доноси градоначелник, на предлог Градске управе. Прва мањкавост одредбе се се састоји у томе што не прописује у ком року је градоначелник дужан да одлучи о предлогу Градске управе након што му достави предлог. Други недостатак се огледа у непостојању критеријума или услова који треба да буду испуњени да би Градска управа упутила предлог тако да питање критеријума остаје отворено, остављајући на тај начин Градској управи на слободну и широко прописану дискрециону оцену да ли ће и када упутити тај предлог. Осим тога, на основу дикције ове одредбе могло би да се закључи да је градоначелник дужан да донесе одлуку о давању и одузимања права коришћења увек када му Градска управа поднесе предлог, независно шта заиста мисли о томе и без било какве могућности да оцењује достављени предлог.*

Препоруке: *Прецизно и потпуно прописати критеријуме за доношења одлуке о давању и одузимању права коришћења. Прописати рок за поступање градоначелника.*

Фактори ризика: *Непостојање конкретног рока, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Правна празнина*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 25.

О преносу права коришћења на непокретним стварима у јавној својини Града, **на предлог Градског већа** Града Ниша (у даљем тексту: Веће), **решењем одлучује Скупштина Града**, у складу са Законом и овом одлуком.

О преносу права коришћења на покретним стварима у јавној својини Града **на предлог Градске управе за имовину и одрживи развој, односно Градске управе за грађевинарство, свака у оквиру свог делокруга рада утврђеног актом о организацији градских управа Града Ниша, решењем одлучује Градоначелник**, у складу са Законом и овом одлуком.

Решење којим се преноси право коришћења на стварима у јавној својини, садржи: назив и пословно седиште правног лица, адресу, опис ствари на којој се преноси право коришћења, одредбу да се право коришћења преноси са правом управљања и са правом уписа права коришћења у јавној књизи о непокретности и правима на њима, одредбу да управљање стварима у јавној својини обухвата одржавање, обнављање и унапређивање, као и извршавање законских и других обавеза у вези са том непокретношћу, рок за закључење уговора о преносу права коришћења и друге потребне елементе.

Решења из става 1. и 2. овог члана су коначна.

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење Скупштине да одлучује о преносу права коришћења на непокретним стварима, на предлог Градског већа. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује у ком року је након што прими предлог Градског већа Скупштина дужна да донесе одлуку. Осим тога, одредба не прецизира на који начин Скупштина одлучује о томе тј. да ли јавним или тајним гласањем, једногласно или одређеном већином и којом. Осим тога, одредба не говори ништа ни о томе на који начин Градско веће доноси предлог, као што не прецизира да предлог мора бити у писменој форми и образложен.

Ставом 2 градоначелник је овлашћен да одлучује о преносу права коришћења на покретним стварима. Први недостатак ове одредбе се огледа у пропуштању да се пропише рок у коме је градоначелник дужан да донесе одлуку након што прими предлог. На основу дикције члана није могуће поуздано закључити да ли је реч о заједничком предлогу две градске управе или је свака од наведених градских управа овлашћена да самостално поднесе предлог.

Препоруке: Преиспитати начин на који су прописане надлежности. Прописати начин одлучивања Скупштине и Градског већа. Прописати рок за поступање Скупштине и градоначелника. Прописати обавезу да предлог мора да буде у писменој форми и образложен.

Фактори ризика: Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Правна празнина и Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 27.

О давању у закуп непокретних ствари у јавној својини Града, **на предлог Градске управе за имовину и одрживи развој, решењем одлучује Градоначелник**, у складу са Законом, Уредбом и овом одлуком.

О давању у закуп покретних ствари у јавној својини Града, **на предлог Градске управе за имовину и одрживи развој, односно Градске управе за грађевинарство, свака у оквиру свог делокруга рада утврђеног актом о организацији градских управа Града Ниша, решењем одлучује Градоначелник**, у складу са Законом, Уредбом и овом одлуком.

Решење садржи: име, назив, пословно седиште, односно адресу лица коме се непокретне ствари дају у закуп, адресу, зону и површину непокретне ствари, односно опис покретне ствари, износ месечне закупнине, рок за закључење уговора о закупу и друге потребне елементе.

Решење Градоначелника је коначно.

Примедба: *Ставом 1 прописано је овлашћење градоначелник да одлучује о давању у закуп непокретних ствари, на предлог Градске управе. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује у ком року је након што прими предлог Градске управе градоначелник дужан да донесе одлуку. Осим тога, на основу дикције одредбе не може се са сигурношћу закључити да ли предлог мора да буде у писменој форми и образложен.*

Ставом 2 прописано је овлашћење градоначелник да одлучује о давању у закуп покретних ствари, на предлог две организационе јединице Градске управе. Први недостатак ове одредбе се огледа у пропуштању да се пропише рок у коме је градоначелник дужан да донесе одлуку након што прими предлог. На основу дикције члана није могуће поуздано закључити да ли је реч о заједничком предлогу две градске управе или је свака од наведених градских управа овлашћена да самостално поднесе предлог. Одредба не прецизира да ли је неопходно да предлог буде у писменој форми и образложен.

Препоруке: *Прописати рок за поступање градоначелника. Прописати обавезу да предлог мора да буде у писменој форми и образложен.*

Фактори ризика: *Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Правна празнина и Непостојање конкретног рока*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 28.

Одлуку о расписивању огласа за јавно надметање и прикупљање писаних понуда за закуп непокретних ствари у јавној својини Града, **на предлог Градске управе за имовину и одрживи развој, доноси Градоначелник**.

Обавезна садржина огласа, прописана је Уредбом, а оглас може да садржи и друге потребне елементе.

Стручно-административне послове у поступку расписивања огласа за јавно надметање и прикупљање писаних понуда за закуп непокретних ствари у јавној својини Града, обавља Градска управа за имовину и одрживи развој.

Рок за подношење пријава за јавно надметање односно прикупљање писаних понуда, не може бити краћи од осам, нити дужи од 30 дана од дана објављивања огласа

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење градоначелник да одлучује о расписивање огласа, на предлог Градске управе. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује у ком року је након што прими предлог Градске управе градоначелник дужан да донесе одлуку. Осим тога, на основу дикције одредбе не може се са сигурношћу закључити да ли предлог мора да буде у писменој форми и образложен.

Препоруке: Прецизно и потпуно прописати рок за расписивање огласа. Прописати обавезу да предлог буде у писменој форми и образложен.

Фактори ризика: Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Правна празнина и Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 29.

Висину почетног износа закупнине за закуп службених зграда и пословних просторија у јавној својини Града (у даљем тексту: пословни простор) **утврђује Градска управа за имовину и одрживи развој**, у складу са критеријумима и мерилима из ове одлуке.

Висина закупнине за непокретне ствари које нису пословни простор, **утврђује се применом посебних прописа.**

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење Градске управе да одреди висину почетног износа закупнине. Мањкавост одредбе се састоји у употреби непрецизног израза "утврђује" за означавање чињенице да Градска управа о томе мора да донесе одлуку и формалан акт којим се одређује наведени износ.

Став 2 предвиђа да се висина закупнине за непокретне ствари које нису пословни простор утврђује другим прописима. Међутим, због употребе непрецизног израза "применом посебних прописа" није могуће идентификовати о којим прописима је реч.

Препоруке: Правилно прописати упућујућу одредбу. Обезбедити доследну употребу појмова.

Фактори ризика: Недоследна употреба појмова и Мањкава одредба о упућивању

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 30.

Износ депозита утврђује Градска управа за имовину и одрживи развој у висини две почетне месечне закупнине.

Учесник огласа депозитом јемчи да ће закључити уговор о закупу, уколико његова понуда у поступку по огласу буде утврђена као најповољнија.

Депозит се уплаћује на посебан рачун Града, приликом подношења пријаве за јавно надметање, односно подношења писане понуде.

Примедба: *Став 1 посвећен је одређивању висине депозита. Мањкавост одредбе се састоји у употреби формулације на основу које није могуће поуздано да се закључи зашто одредба овлашћује Градску управу да одлучује о томе када је већ самом одредбом прецизирано да износ депозита износи две почетне месечне закупнине. Прецизније, нејасно је шта би Градска управа требала да утврђује када се на основу дикције може закључити да треба само да донесе формални акт којим би констатовала износ прописан одредбом. Осим тога, и у овој одредби се употребљава непрецизан израз "утврђује" за означавање чињенице да Градска управа тим поводом треба да донесе формални акт.*

Препоруке: *Обезбедити доследну употребу јасних и прецизних формулација.*

Фактори ризика: *Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 31.

Поступак по огласу спроводи Комисија за спровођење поступка јавног надметања односно прикупљања писаних понуда (у даљем тексту: Комисија), **коју именује Градоначелник.**

Садржина пријаве, односно понуде прописана је Уредбом.

Комисија се састоји од председника, заменика председника, два члана и њихових заменика.

Заменик председника односно заменик члана учествује у раду Комисије само у одсутности председника, односно члана комисије.

Задатак Комисије је да спроведе поступак по огласу за прикупљање писаних понуда, односно по огласу за јавно надметање и утврди најповољнију писану понуду, односно лице које понуди да плати највећи износ закупнине.

О поступку јавног надметања, односно прикупљању писаних понуда **води се записник.**

Стручно-административне послове за Комисију обавља Градска управа за имовину и одрживи развој.

Примедба: *Ставом 1 прописано је да Комисију именује градоначелник. Мањкавост одредбе се састоји у томе што нису прописани, ни примера ради, конкретни критеријуми на основу којих*

градоначелник бира и одлучује ко ће, поименично и *ad personam*, бити чланови Комисије и њихови заменици, секретар и заменик секретара. Осим тога, на основу одредбе је нејасно да ли је пре именовање конкретних чланова и њихових заменика, секретара и заменика секретара неопходно да градоначелник прими предлог за њихово именовање, да ли је потребна одређена форма таквог предлога или се то може учинити усмено, као и ко је овлашћен да поднесе такав предлог. Услед тога је питање критеријума на основу којих ће градоначелник именовати чланове Комисије и њихове заменике остало отворено и нерешено. Остаје нејасно и у ком тренутку се именује Комисија.

Препоруке: Потпуно и прецизно уредити поступак именовање чланова Комисије, укључујући критеријуме за њихово именовање

Фактори ризика: Правна празнина, Непостојање конкретног рока и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 36.

По окончању поступка јавног надметања, односно прикупљања писаних понуда, **уговор о закупу пословног простора се закључује са учесником огласа** са утврђеном најповољнијом писаном понудом, односно са учесником јавног надметања који је понудио да плати највећи износ закупнине.

Уколико учесник огласа из става 1. овог члана одустане од закључења уговора о закупу пословног простора, **расписује се нови оглас за прикупљање писаних понуда, односно за јавно надметање.**

Примедба: Став 1 уређује последњу фазу поступка тј закључење уговора. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује, ни минимални нити максимални, рок у коме уговор мора или теба да се закључи. У ту сврху одредба употребљава непрецизан израз "по окончању поступка" који је због тога подобан различитим тумачењима.

Став 2 прописује које последице наступају истеком рока за закључење уговора. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује, ни минимални нити максимални, рок у коме се расписује нови оглас за покретање поступка.

Препоруке: Прецизирати рок за закључење уговора и расписивање новог огласа.

Фактори ризика: Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 40.

Пословни простор којим Град располаже **може да се да у закуп** непосредном погодбом ранијим власницима односно наследницима ранијих власника национализованих пословних зграда и просторија, уколико је покренут поступак за враћање одузете имовине пред надлежним органом и уколико је тај пословни простор враћен на управљање и располагање Граду.

У случају да се, ради закључења уговора о закупу непосредном погодбом, у року и у смислу става 1. овог члана, јави више ранијих власника односно наследника, уговор ће се закључити са лицем које они споразумно одреде.

Уколико ранији власници односно наследници ранијих власника пропусте да у року од 60 дана од дана подношења захтева одреде споразумом лице односно лица за закључење уговора о закупу, губе право на закључење уговора о закупу непосредном погодбом.

Примедба: Став 1 предвиђа могућност да се простор може дати у закуп непосредном погодбом ранијим власницима. Недостатак се огледа у употреби непрецизног израза "може се" што сугерише да је одлука да ли ће се заиста простор и дати у закуп на тај начин или не препуштена слободној и широко прописаној дискреционој одлуци онога ко одредбу примењује. То за последицу може да има да се одређеним правним субјектима простор да док се неким другима то не омогућава.

Препоруке: Потпуно и прецизно уредити критеријуме за давање простора у закуп непосредном погодбом ранијим власницима.

Фактори ризика: Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 41.

У случају давања у закуп непосредном погодбом пословног простора у јавној својини Града на **захтев закупца правног лица коме није истекао рок закупа и уз сагласност Града, правном лицу које измири целокупно дуговања за закупнину, комуналне и друге трошкове тог закупца, ако тај дуг није могуће намирити на други начин, нови купац је у обавези да дуговања по наведеном основу плати пре закључења уговора, а након доношења решења о давању у закуп**

Примедба: Због нејасне и непрецизне формулације није могуће поуздано закључити чему је уопште посвећен овај члан.

Препоруке: Преиспитати цео члан, како његову оправданост тако и циљ који се њим жели постићи

Фактори ризика: Нејасан управни поступак и Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 43.

На основу коначног решења, уговоре о прибављању, располагању и преносу права коришћења на стварима у јавној својини Града, у име Града **закључује Градоначелник**.

Уговор о прибављању, располагању и преносу права коришћења на стварима у јавној својини Града закључен супротно одредбама става 1. овог члана, ништав је.

Примедба: *Став 1 овлашћује градоначелника да, на основу коначног решења, закључи уговоре. Недостатак одредбе се огледа у пропуштању да се прецизно пропише рок у коме градоначелник треба или мора да предузме то овлашћење.*

Препоруке: *Прецизирати рок за закључење уговора.*

Фактори ризика: *Непостојање конкретног рока*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 52.

Закупац, односно корисник, ако то није уговорени услов, може да врши инвестиционо одржавање непокретних ствари које су му дате у закуп.

Град **може по захтеву закупца одобрити извођење радова који имају карактер инвестиционог одржавања** на закупљеној непокретности уз признавање уложених средстава, у складу са Уредбом.

Сагласност за извођење радова на инвестиционом одржавању непокретних ствари, **на предлог Комисије** за одобравање радова и признавању уложених средстава, **коју образује Градоначелник, даје начелник Градске управе** за имовину и одрживи развој.

Стручни надзор у току извођења радова вршиће привредни субјект из члана 14. став 2. ове одлуке.

Комисија из става 3. овог члана, **по окончању радова, врши коначни обрачун и процену средстава уложених у инвестиционо одржавање** непокретних ствари.

Начин и поступак давања сагласности, обезбеђење стручног надзора, обрачун и процена средстава уложених у инвестиционо одржавање непокретних ствари, уређује се посебним упутством које на предлог Градске управе за имовину и одрживи развој, доноси Градоначелник.

Закупац може бити ослобођен плаћања закупнине током периода извођења радова који имају карактер инвестиционог одржавања на закупљеној непокретности, у складу са Уредбом.

Примедба: *Став 2 предвиђа могућност извођења инвестиционих радова од стране закупца. Недостатак одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "може се" који сугерише да је доношење одлуке о томе да ли ће се одобрити извођење инвестиционих радова или не препуштено слободној и широко прописаној дискреционој оцени онога ко одредбу примењује.*

Последица може бити да се неким закупцима одобри извођење инвестиционих радова а другима не.

Став 3 изричито овлашћује начелника Градске управе да да сагласност за извођење инвестиционих радова, на предлог Комисије коју образује градоначелник. Први недостатак се огледа у пропуштању да се пропишу критеријуми на основу којих се бирају чланови комисије. У њиховом одсуству, састав чланова Комисије је потпуно зависан о процене и одлуке градоначелника. Одредба је пропустила и да изричито пропише да предлог Комисије мора бити у писменој форми и образложен. На крају, мањкавост одредбе се огледа у пропуштању да се пропише рок у коме је начелник Градске управе дужан да да сагласност након што прими предлог Комисије.

Исти недостатак садржан је у ставу 5 који овлашћује Комисију да изврши коначан обрачун и процену уложених средстава.

Препоруке: Потпуно и прецизно уредити критеријуме за извођење инвестиционих радова. Прописати рок за поступање начелника Градске управе. Прописати обавезу да предлог мора да буде у писменој форми и образложен.

Фактори ризика: Правна празнина, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 56.

Закупац, односно корисник је дужан да **по престанку уговора у одређеном року испразни и преда непокретне ствари** које су биле предмет закупа, Граду.

Уколико закупцац, односно корисник не поступи у складу са ставом 1. овог члана, Градска управа за имовину и одрживи развој покреће поступак за испражњење и преузимање тих непокретних ствари.

Примедба: Став 1 изричито прописује обавезу закупца да непокретност испразни и преда. Мањкавост одредбе се огледа у томе што не прописује рок у коме закупцац мора да изврши своју обавезу. У ту сврху одредба користи непрецизан и недефинисан израз "по престанку уговора" који нема своје општеприхваћено значење због чега је подложна тумачењу онога ко одредбу примењује..

Препоруке: Прецизирати рок за предају испражњеног пословног простора

Фактори ризика Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 62.

Хуманитарним организацијама које имају за циљ помоћ оболелој деци и лицима са инвалидитетом, **удружењима грађана из области здравства, културе, науке, просвете, спорта, социјалне и дечије заштите, парламентарним странкама**, који пословни простор не користе за стицање прихода, добровољним организацијама које учествују у спасилачким акцијама, **може се** дати у закуп пословни простор, уз обавезу **плаћања закупнине у висини од 20% од висине закупнине** утврђене чланом 59. Одлуке.

Примедба: *Овим чланом прописана је још једна могућност умањења висине почетне закупнине. Први недостатак се огледа у употреби непрецизног израза "може се" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се непокретност дати под овим условима или не зависна и препуштена слободној и широко прописаној дискреционој оцени онога ко одредбу примењује. Осим тога, мањкавост и ове одредбе постоји у погледу критеријума на основу којих је одлучено да се стимулишу поједине делатности удружења, будући да је јавни интерес у Закону о удружењима препознат и у другим областима њиховог рада. И овде је на исти начин употребљен недовољно прецизан изрази „парламентарним странкама“ који може да се односи на странке заступљене у републичкој подједнако као и градској скупштини.*

Препоруке: *Преиспитати списак повлашћених категорија субјеката, а у погледу удружења усагласити га са одредбама Закона о удружењима. Посебним актом уредити права политичких субјеката, с обзиром на специфичности (нпр. давање у закуп простора сходно броју одборника, коришћење просторија месних заједница на основу краткорочног закупа и слично).*

Фактори ризика: *Употреба недефинисаних појмова, Дискриминаторна одредба, Правна празнина, Нејасан поступак и Непрецизан и дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 69.

Пословни простор у коме се обавља радиодифузна делатност, **која емитује програм од интереса за Град, може се дати уз обавезу плаћања закупнине у висини од 100 динара** за м2 месечно.

Закупци који обављају радиодифузну делатност из става 1. овог члана немају право на умањење закупнине према површини пословног простора, а у складу са чланом 68. ове Одлуке.

Примедба: *Став 1 уређује давање у закуп под повлашћеним околностима. Да би се то остварило одредба прописује два кумулативна услова. Први се односи на врсту делатности која се у њему обавља тј. повлашћени закуп могу остварити само они који обављају радиодифузну делатност. Други услов јесте да се емитује програм од интереса за град. Међутим, одредба не прописује ништа о томе ко и на који начин утврђује испуњење овог услова. Осим тога, због употребе непрецизног израза "може се" ни испуњење оба услова не гарантује да ће сви они који их испуне остварити право на повлашћени закуп већ то зависи од слободне и широко прописане дискреционе оцене онога ко одредбу примењује.*

Препоруке: Преиспитати критеријуме због којих се простор даје у закуп по повлашћеној цени.

Фактори ризика: Правна празнина и Непрецизан и дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 71.

Износ закупнине за пословни простор у јавној својини Града, који се даје у закуп јавним надметањем, прикупљањем писаних понуда јавним огласом и непосредном погодбом, утврђује се применом критеријума и мерила из ове одлуке, а у складу са Уредбом.

Уколико пословни простор није дат у закуп ни после четири јавна надметања, односно прикупљања писаних понуда, пословни простор се даје у закуп непосредном погодбом у висини од 50% од висине закупнине утврђене чланом 59. Одлуке, с тим да рок уговора о закупу не може бити дужи од три године.

Примедба: Став 2 овог члана прописује још један услов када се непокретност може дати у закуп под повољнијим условима. Мањкавост одредбе се огледа у непостојању јасних и прецизних правила за понављање поступка нити механизме који могу да спрече коруптивно понашање. Сагласно овим ставовима, поступак давање у закуп се може неосновано и неоправдано, у циљу "обарања висине закупнине" поновити безуспешно четири пута без јасних и прецизних разлога зашто је то тако а то доводи аутоматски до умањења закупнине.

Препоруке: Преиспитати критеријуме због којих се износ умањује.

Фактори ризика: Правна празнина и Непрецизан и дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)